

Eelmisel reedel jagati Tapa kultuurikojas tunnustust 2007. aasta tublimatele. Ühispildile jäädvustati kõik kohaletulnud aastategija nominendid. Aastategija tiitlid said: elutöö eest Peeter Kald (vasakult I), spordikategoorias Dmitri Gorjuško (vasakult II), hariduse valdkonnas Tiia Salm (vasakult III), kunsti valdkonnas Maie Kents (vasakult VI), ärivaldkonnas OÜ Jänedä Mõis - esindajad Kalle Sommer ja Elo Kallas (paremalt IV ja III). Pildilt puudub 2007. a edukaim noor Maarja Soomann.

Foto Heiki Vuntus

LÜHIDALT

Jänedä lõõgastuskeskus teeb sõpradele üllatuse

Sõbrakuu puhul pakub Jänedä lõõgastuskeskus kuni aprilli lõpuni oma külalistajale ainulaadset sõbrakaarti.

Selle ettenäitamisel on võimalik saada kõiki protseduure 20 protsenti soodsamalt (välja arvatud käsimassaažid).

OÜ Jänedä Mõis juhatusel liige Kalle Sommer ütles, et kuna lõõgastuskeskus on muutunud üha populaarsemaks, oligi aeg mõelda neile toredatele inimestele, kes on truuks jäänud just sinnele kohale.

„Sõbrakaarti anname välja esmakordselt, lisaks kingib lõõgastuskeskus sõbrakaardi omanikele ühe protseduuri soolakambris. Hiljem on võimalik sõbrakaart tasuta ringi vahetada püsikliendikaardi vastu,” sõnas Sommer.

Lõõgastuskeskus väärib oma nime. Kui uksest sisse astudes on meil hinges kaasas probleemidekuhi, ölad on need all kühmu vajunud ja kange kael ei suuda mõtlemisest raskeks muutunud pead püsti hoida, siis siit lahkudes mitte ainult ei näi, vaid oledki noorenenud ja rõõmsam.

Signe Kalberg

Turismi tegu 2007 – turismipärl OÜ Jänedä Mõis

23. veebruaril andis Lääne-Viru maavanem Urmas Tamm Haljalas kätte auhinna turismikonkursi võitjatele. Lääne-Viru maavalitsus ja Sihtasutus Lääne-Viru Arenduskeskus otsustasid tunnustada konkursi Turismi tegu 2007 kategoorias Jänedä Mõis OÜ-d

„Turism on üks neist valdkondadest, kus koostööst oleneb väga palju. Eriti oluline on koostöö väike-ettevõtjate puhul, kel üksinda raske end tutvustada, messidel käia, erinevaid tooteid ja teenuseid pakkuda,” ütles maavanem Urmas Tamm. Ta lisas, et Lääne-Virumaa sai Lehtse valla ühinemisel endale Järvamaa turismipärl, mis suudab välja paista ka Lääne-Virumaa tuntud tegijate kõrval.

Jänedä Mõis OÜ pakub Jänedä Mõisa Turismikeskuse nime all mitmekesiseid tooteid ja teenu-

seid: aia- ja lille- ning talupäevi, sügislaata, presidendimatku, simmaneid Musta täku tallis, ATV- ja loodusmatku, konverentse, majutust-toitlustust ning protseduure lõõgastuskeskuses.

Tulemuslik töö on kasvatanud ettevõtte käivet 40 protsendi võrra – 2006. aasta 8,6 miljonilt kroonilt 12,5 miljoni kroonini 2007. aastal.

Jänedä Mõisa Turismikeskust külastas eelmisel aastal 2007 ligi 80 000 inimest, suure osa andsid aia- ja lillepäevade ja Eesti talupäevade külalised ning sügisel esmakordselt toimunud sügislaada külalised.

2007. aastal jõudis lõpule külastemaja uuendamise teine etapp, mille tulemusel valmis 23 hotelli standardtoale vastavat numbrituba, 200 m² suurune seminarikompleks ja 500 m² asuv lõõgastuskeskus. Viimase on omaks võtnud eelkõige privaatsust ja

looduslähedust hindavad spaakliendid.

Pikaajalisem koostööprojekt on presidendimatka korraldamine koos Tapa ja Aegviidu vallavalitsustega ning Nelijärve Puhkekeskusega.

Konkursi parimaid tunnustati auhinnaga. Samuti said konkursi parimad lisaks auhinna ka võimaluse soodsamalt kas reklaamida end turismitruukises või aidatakse neil soodsamalt messile minna.

Turismikonkurss korraldati Lääne-Virumaal esimest korda. Selle eesmärk on väärtustada Lääne-Viru maakonna turismiettevõtjate, kohalike omavalitsuste, riikliku ja kodanikeühenduste tööd Lääne-Virumaa kui turismipiirkonna maine ja konkurentsivõime tõstmisel.

www.tapa.ee

LÜHIDALT

Veemajanduse abiprogramm

Tapa vallavalitsusse on võimalik esitada taotlusi Siseministeeriumi algatatud hajaasustuses kaevude puurimist ja kaevamist või trasside ehitust toetavasse programmi.

Taotluse võib esitada vabas vormis (ka e-kirjaga), ära näidates taotleja nime, elukoha ja kontaktandmed (telefon, e-aadress) ning kinnistu, kuhu kaevu soovetakse ehitada, andmed (aadress, soovitatavalt katastritunnus või kinnistu number).

Vt ka artiklit Virumaa Teatajas (16.02.2008): http://www.virumaateataja.ee/180208/esileht/15044327_1.php

Tapa vallavalitsus võtab taotlusi vastu kuni 5. märtsini k.a.

Teet Koitjäär, abivallavanem

Kunstiring ja inglise keele ring

Neljapäeviti toimub Tapa laste- ja noortekeskuses (Kooli 24) kunstiring algusega 16 ja inglise keele ring algusega 17. Oodatud on noored vanuses 13–19 aastat. Ringe viib läbi saksa vabatahtlik Benno ning ringidest osavõtt on tasuta.

Ave Pappe

Võrdsed võimalused inimväärses eluks

Võimalus töötada on inimvõimete proovilepaneku ja eneseväärikuse tõstmise allikas. Nii ka puuetega inimese jaoks. Töötamise kaudu saavad puuetega inimesed osaleda avalikus elus võrdväärselte partneritena. Oluline on toetada puuetega inimeste integreerumist tööturule läbi aktiivsete tööturumeetmete ning panustada tööandjate teavitamisse puuetega inimestest kui arvestatavast potentsiaalsest tööjõust.

Tööturuteenused puuetega inimestele

Tööturuteenuste ja -toetuste seadus annab puuetega inimestele võimaluse võtta ennast töötuna arvele ja saada osa aktiivsetest tööturumeetmetest. Puudega töötu on töötu, kellel on puue või kes on tunnistatud osaliselt või täielikult töövõimetuks. Seadusega pakutakse puudega töötule nelja uut töö leidmist ja töötamist hõlbustavat teenust:

* Tööruumide ja -vahendite kohandamise teenus

Selline teenus on mõeldud juhuks, kui puudega inimesel on tööalased oskused ja haridus, kuid töö leidmine on ometi raskendatud, sest töökoht ei ole ligipääsetav või töövahendid kasutatavad. Sellisel juhul pakub tööturuaamet teenust, mille abil vajalikke ümberkorraldusi teha ning pärast puudega inimese tööle/teenistusse asumist hüvitatakse tööandjale töökohta ja vahendite kohandamise maksumusest 50%, kuid mitte rohkem kui 30 000 krooni.

* Töötamiseks vajaliku tehnilise abivahendi tasuta kasutada andmine

Töötamiseks vajalik tehniline abivahend on abivahend, milleta isikul ei ole puudest tulenevalt võimalik tööülesandeid täita.

Tööturuaamet sõlmib lepingu tööandjaga puudega isikule töötamiseks vajaliku abivahendi tasuta kasutada andmiseks.

* Abistamine tööintervjuul

Puudest tulenevalt võib tööintervjuu olla keeruline, kui ei ole inimest kes abistaks. Teenuse eesmärgiks on töölerakendumise soodustamine konkurentsivõimaluse pakkumise teel.

* Tugiisikuga töötamine

Uus töökoht on väljakutse igaühele. On hea, kui puudega inimese kõrval on keegi, kes aitab ja õpetab. Pakutava teenuse puhul aitab tööturuaamet leida tugiisiku, kes esimesel tööaastal juhendab ning kohustustega kohaneda aitab. Teenust osutatakse, kui tööandja võtab puudega töötu tööle/teenistusse määramata tähtajaks.

Puuetega inimestega tegelevad tööturuaameti piirkondlikes osakondades puuetega inimeste abistamisele spetsialiseerunud konsultandid, kes selgitavad koostöös kliendiga tööturuteenuste vajaduse.

Tööandjale

Vaatamata erinevatele võimalustele puuetega inimeste integreerumisel tööturule on paljud tööandjad ikkagi kõhklevad seisukohal puudega inimest tööle võttes. Põhjuseks on vähene teadlikkus, esitatakse endale küsimus, kas ma üldse tohin sellist inimest tööle võtta ja mida ma peaksin arvestama. Julgustan tööandjaid antud temaatikaga rohkem ennast kurssi viima ning toon välja mõned põhimõtted mida peaks teadma puudega

inimese tööle võtmisel.

Puue iseenesest ei ole haigus, vaid funktsiooni kaotus või kõrvalkalle. Vastavalt puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadusele eristatakse kolme puudeastet – keskmine, raske ja sügav. Eristus on selle järgi, kui suur on inimese kõrvalabi vajadus. Puue ei tähenda automaatselt inimese töövõimetust. Sobivate tööülesannete või töökohta kohanduse korral ei ole puue töö tegemisel takistuseks.

Töövõimetus tähendab seisundit, kus inimene on püsiva terviserikke tõttu osaliselt või täielikult kaotanud töövõime ega saa üldse või endises mahus endale tööga elatist teenida. Töövõime kaotus määratakse 10–100% ulatuses. Inimesele määratud töövõimetuse protsent ei keela töötamist. Töövõimetuse protsent määratakse eelnevat töökogemust arvesse võttes. Seega, kui inimene ei saa töötada näiteks betoonitehases, kuna ta on allergiline tolmu suhtes ja talle määratakse sellest tulenevalt töövõimetus 100%, siis ei pruugi see tähendada, et inimene on täielikult töövõimetu. Seega 100% töövõimetusega inimene võib olla täiesti suuteline töötama talle sobival töökojal.

Pikendatud põhipuhkusele (35 kalendripäeva), tavalise 28-kalendripäevase põhipuhkuse asemel, on tulenevalt puhkuseseadusest õigus töövõimetuspensioni saajatel. Pikendatud puhkuse päevad tasustatakse riigieelarvest ja need ei põhjusta tööandjale täiendavat kulu. Töövõimetuspensioni saajatel on õigus esimesel tööaastal saada puhkust täies ulatuses sõltumata töötatud ajast.

Täienduskoolitustoetust on võimalik töötaval puudega inimesel taotleda tööalaseks- ja tasemekoolituseks. Täienduskoolitustoetust makstakse tegelike koolituskulude osaliseks hüvitamiseks. Kuigi toetust makstakse puudega inimesele, saab kasu sellest ka tööandja. Puudega inimese ametialase koolitusega toetab tööandja ka töötaja konkurentsivõimet ja hõives püsimist.

Sotsiaalmaksuseadusest. Riik maksab töövõimetuspensionist saava töötaja eest sotsiaalmaksu alammäära osa. Seega, kui töötaja brutopalk on 9000 krooni, siis nimetatud tööandja peaks maksma sotsiaalmaksu 6300 kroonilt.

Tulumaksust. Tulumaksuga ei maksustata tööandja kulutusi töötaja tööõnnetuse või kutsehaiguse tagajärjel saadud kursetekahjustuse raviks. Tulumaksu ei pea maksma ka hüvitisel, mida makstakse puudega inimesele seoses isikliku mootorsõiduki kasutamisega sõiduks elukoha ja töökohta vahel, kui selleks ei ole võimalik kasutada ühistransporti või kui ühistranspordi kasutamine põhjustab liikumis- ja töövõime olulist langust.

Lõpetuseks soovin puuetega inimestele julgust ja pealehakkamist tööturule sisenemisel ning tööandjatele enesekindlust funktsiooni kaotuse või kõrvalkaldega inimese töölevõtmisel. Vaatamata sellele, et Eesti tööhõivepoliitika peamine eesmärk aastani 2010 on tööealise elanikkonna võimalikult kõrge hõivatus tööga, pean olulisemaks teadmist, et õigus tööle on üks inimõigustest.

(Kasutatud allikad: Sotsiaalministeerium, Tööturuaamet)

Ilona Alla,
hoolekandespetsialist

Ave Pappe (vasakult teine) tutvumas Soome noorsootööga.

Foto Ave Pappe erakogust

Soome noorsootööst

11.–14. märtsini oli Lääne-, Ida-Viru ja Järvamaa kuuend noorsootöötajal/huvijuhil võimalus tutvuda Ida-Soome maakonna noorsootööga.

Lääne Virumaalt osales väljasõidul kaks noorsootöötajat: Hele Kuul Rakvere Avatud Noortekeskusest Torni ja Ave Pappe Tapa Lastekaitse Ühingust.

Reisi eesmärk oli tutvuda Ida-Soome maakonnas tehtava noorsootööga ning luua uusi koostöösuhteid ja saada uusi ideid. Palju oli arutelusid ja diskussioone erinevate asjatundjatega, kes noortega oma töös kokku puutuvad. Vestluste ja mõttevahetuste käigus selgus, et probleemid, mis noortega üritusi korraldades ning ka igapäevaselt ette tulevad, on üsna sarnased nii Eestis kui Soomes. Erinevus on vaid selles, kuidas probleemidele lähenetakse ja neile lahendus leitakse.

Teiste hulgas külastasime ka noortemaju, mis olid võrreldes meie noortekeskustega tõeliselt suured ning täis tehnikat ja vaba aja veetmist võimaldavaid mitmesuguseid mänge ja vahendeid. Üheks selliseks oli näiteks Kuopio linna lähedal asuv Pinari noortekeskus, mida külastas päevas keskmiselt 150 noort. Noortekeskus oli uus ja ruumid igati kaasaegsed. Noortel oli võimalus mängida lauatenist, piljardit, lauamänge, vaadata TVd/videot, kuulata muusikat. Suures saalis sai harjutada ronimisseinal ronimise oskust ja kolmes väiksemas ruumis oli noortel võimalik juhendaja juuresolekul harjutada pillimängu (kitarrid, trummid, süntesaator). Esimesel korrasel oli kohvik, mida kasutasid ka linnaelanikud ja kus töötasid ning valmistasid süüa noored.

Maja teisel korrasel oli avalik internetipunkt, ajakirjandustuba, noorsootöötajate söögituba ja kristlik pikapäevavarühm. Üllatav oli see, et keskuse töötajatest enamus olid mees-terahvad. Loodame, et see tendents

ka ükskord Eestis jõuab.

Külastasime ka Kuopio noortekeskust, kus käis päevas üle 300 noore. Algul töötas see avatud noorsootöö meetodil, kuid hiljem võeti vastu otsus hakata tegelema kultuurilise noorsootööga. Kultuuriline tähendab seda, et noore arengut toetatakse just läbi kultuuri ja sellega soovitakse tõsta noore identiteeti. Kõige levinumad hobid/harrastused selles noortekeskuses olid muusika, tants ja teater. Noorsootöötaja leidis, et on väga tähtis noortele erinevate võimaluste pakkumine, sest siis saab noor end välja elada. Tähtsaks peeti ka nõustamist ning muidugi ei saa ilma isikliku kontaktita noortega tööd teha.

Selle noortekeskuse eripära seines selles, et oli loodud n.ö tööpajad, kus noored said mitme kuu vältel end arendada. See oli üks märkimisväärsimaid erinevusi Eestiga. Tööpajad olid just neile noortele, kes ei käinud koolis ja kel oli identiteetiliselt probleeme. Tööpajades said nad arendada oma oskusi kokanduses, arvuti/fotoõppes, õmblemises/tikimises, metallialal, automehhaanikas ja teatrikunstis. Padade tooted olid väga kvaliteetsed ning neid müüakse kõigile soovijatele.

Järgmisel päeval sõitsime linna nimega Pieksimägi, kus külastasime samuti erinevaid noortekeskusi ning kus tutvustati, kuidas hakkas noorsootöö toimima pärast valdade ühinemist. Pieksimägi noortekeskus oli katusorganisatsioon, mille all töötas veel kolm maapiirkonna noortekeskust. Nende kogemused seoses ühinemisega olid igati positiivsed, sest nüüd avanes rohkem võimalusi ka maapiirkondades olevatele noortekeskustele.

Uudse ja väga positiivse tagasiside andis seoses ühinemisega muudatus, kus noorsootöötajad pidid iga päev olema erinevas noortekeskuses.

Noored, kes keskust külastasid olid igati aktiivsed ja valmis uutest põnevates tegevustes kaasa lööma ja vajadusel ka sõna sekka ütleva. Samuti käis noortekeskuses koos 40-liikmeline noorte parlament, mis tegi omapoolseid ettepanekuid just nimelt noori puudutavatest küsimustest ning aitas läbi viia ka erinevaid noorteüritusi.

Kuulates, kuidas tehakse noorsootööd seal ja samas mõeldes kuidas meie noorsootööd teeme, leidsime päris mitmeid punkte, kus meie tegevus päris sarnane, kuid oli ka neid tegevusi, mis meile üsna võõrad.

Näiteks ei ole Soomes politsei mitte noorte vaenlane ja tegelane, kellest tuleb eemale hoida, vaid rohkem ikka kui inimene, kelle käest saab erinevat informatsiooni ja kes on alati valmis sind aitama kui sul mingi mure on. Nii ongi noortekeskustes täiesti tavaline nähtus kui politseinikud mängivad koos noortega piljardit/lauatennist või istuvad ühise laua taga ja arutlevad mingi teema üle.

Noortepidudel on alati politsei uksel ja sisse saavad ainult need noored, kes ei ole tarbinud alkoholi. Kui samal ajal on ka linnas pidu, teostatakse järelevalvet tänavatelgi. Eesmärk on hoida noori eemale pahandustest, mis saadetakse tihti peale korda just alkoholijoobes.

Meie reis oli väga hästi organiseeritud ning kasulik. Meil on plaanis nii mõnigi projekt ka siin ellu viia. Samas saime aga ka tõestust selle kohta, et ega meiega noortega tehtav noorsootöö kehvem ole. Lihtsalt meil pole niipalju vahendeid kätte antud, kuid samas võime kindlalt väita, et noortega tehtav töö on sama kvaliteetne.

Ave Pappe,
MTÜ Tapa Lastekaitse Ühing

Vestlus naabri tümpsus saatel

Kõigile vist on teada, et müra tekitab stressi. Hiljuti külastasime oma ammust leerivenda Antsu, (kes elab Moel korrusmaja I korrusel), et ajada tõrts meeste juttu ja meenutada möödunut. Teise korruse aken oli avatud ning sealt kostis nii vali tümps, et käis läbi peaaegu ja läbi hammaste, ühesõnaga tümps oli keeratud väljakannatamatute detsibellideni. Ka terve trepikoda oli seda tümpsü täis, mis ausalt öeldes

meid lausa šokeeris.

Meenus 50-ndate aastate algus, kui iga telefoniposti otsas röökis “krapp” (häälekõvendaja) ja sa kas tahtsid või ei tahtnud, aga pidid seda kuulama, mis iganes sealt ka tuli. Ja nüüd, rohkem, kui pool sajandit hiljem oleme jälle fakti ees – kuula aga terviseks seda tümpsü, mis meeldib sinu naabrile, sest temal on “krapa” asemel võimas muusikakeskus.

“On see sinu naaber normaalne või järsku kuulmispuudega?” küsisime meie. Meie võõrustaja aga kehtas vaid õlgu – ah see on vaid meie koridorivanem Diana, kes demonstreerib oma võimsat pilli pidevalt ka teistele. Ega midagi. Vestlesime naabri tümpsü saatel, vaatasime ka telekat tümpsü saatel ja meenus poole sajandi tagune elu-olu.

Mati ja Kalju Saaremaalt

TAPA VALLA EELARVE 2008

Lisa Tapa Vallavolikogu 14.02.2008 määrusele nr 88

VALLAVOLIKOGU MÄÄRUS

14. veebruar 2008 nr 88

Tapa valla 2008. aasta eelarve kinnitamine

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõige 1 punkt 1, Tapa vallavolikogu 14.06.2007 määruse nr 64 ”Tapa valla põhimäärus” § 7 lg 1 ning valla- ja linnaeelarve seaduse § 12 alusel.

§ 1. Kinnitada Tapa valla 2008. aasta eelarve tulud, kulud ja finantseerimistehingud vastavalt lisale.

§ 2. Kinnitada eelarveaasta kas-satagavara 400 000 krooni.

§ 3.Tapa vallavalitsusel kinnitada vallavalitsuse ja vallaasutuste eelarvete ja alaeelarvete kulude jaotus.

§ 4.Tapa vallavalitsus võib eelarveaasta jooksul täiendavalt eraldatud sihtotstarbeliste eraldiste saamisel lisada need laekumised ja nendele vastavad kulud valla eelarvesse, informeerides sellest volikogu järg-misel istungil.

§ 5. Määrust rakendatakse alates 01.01.2008.

§ 6. Määrus jõustub 20. veebruaril 2008.

Aleksander Sile,
vallavolikogu esimees

tunnus	TULUD	kroonides
30	Maksud	62 100 000
3000	Füüsilise isiku tulumaks	60 000 000
3030	Maamaks	2 100 000
32	Kaupade ja teenuste müük	6 060 000
320	Muud riigilõivud	150 000
322	Kaupade ja teenuste müük	5 810 000
3220	Laekumised haridusasutuste majandustegevusest	3 277 000
	Lasteaed Pisipõnn	588 000
	Lasteaed Vikerkaar	580 000
	Lasteaed Siniilil	91 000
	Lehtse Lasteaed	83 000
	Jäneda Lasteaed	120 000
	Jäneda Põhikool	15 000
	lasteala- ja õpilaskoha tasu teistelt omavalitsustelt	1 800 000
3221	Laekumised kultuuriasutuste majandustegevusest	521 000
	Tapa Linnaaamatukogu	18 000
	Tapa Muusikakool	233 000
	muusikakooli kohatasu teistelt omavalitsustelt	50 000
	Tapa Kultuurikoda	150 000
	Lehtse Kultuurimaja	15 000
	muud laekumised kultuuriüritustelt	55 000
3222	Laekumised spordiasutuste majandustegevusest	670 000
	Tapa Spordikeskus	650 000
	Jäneda Spordihoon	20 000
3224	Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest	842 000
	Tapa Hooldekodu	800 000
	Koduteenused	7 000
	muud laekumised	35 000
3225	Laekumised elamu- ja kommunaalmajandusest	500 000
3238	Muu toodete ja teenuste müük	100 000
35	Toetused	58 728 989
3500	Sihtotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks	0
3502	Sihtotstarbelised toetused põhivara soetamiseks	10 651 675
3502.00	Toetused riigilt ja riigiasutustelt	10 651 675
	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	6 522 900
	Kultuuriministeerium	2 300 000
	Haridus- ja Teadusministeerium	310 000
	Kredex	138 775
	EAS KOIT kava lasteaedade renoveerimistoetus	1 380 000
352	Mittesihtotstarbelised toetused	48 077 314
352.00	Toetused riigilt ja riigiasutustelt	48 077 314
	tasandusfond 2008.a riigieelarve seadus § 4 lg 1	17 197 000
	tasandusfond 2008.a riigieelarve seadus § 4 lg 2	30 880 314
	eraldised toimetulekutoetusteks	945 000
	eraldised koolilõuna kuludeks	1 811 400
	eraldised hariduskuludeks	27 189 514
	toetus munitsipaallasteaedadele	934 400
352.8	Toetused muudelt residentidelt	0
38	Muud tulud	1 687 000
381	Materiaalsete ja immateriaalsete varade müük	1 000 000
382	Tulud varadelt	597 000
3820	Infressituld hoiustelt	347 000
3825	Laekumine vee erikasutusest	180 000
3825	kaevandamisõiguse tasu	70 000
388	Muud tulud (saastetasu)	90 000
TULUD KOKKU		128 575 989
FINANTSEERIMISTEHINGUD KOKKU		8 049 120
20.5	Kohustuste suurenemine (+)	3 000 000
	Laenude võtmine muudelt residentidelt	3 000 000
20.6	Kohustuste vähenemine (-)	3 975 900
	Kapitaallüüsi maksed	555 000
	Võetud laenude tagasimaksed	3 420 900
1001	Muutus kassas ja hoiustes	9 025 020
	Kulude katteks suunatud jääk	9 025 020
Kassatagavara		400 000

tunnus	KULUD	kokku	tegevus-kulu	kapitali-kulu
01	Üldised valitsussektori teenused	10 275 000	10 125 000	150 000
01111	Vallavolikogu	798 000	798 000	0
01112	Vallavalitsus	7 807 000	7 657 000	150 000
01114	Reservfond	650 000	650 000	0
01600	Muud üldised valitsussektori kulud	270 000	270 000	0
01700	Valitsussektori võla teenindamine	750 000	750 000	0
03	Avalik kord ja julgeolek	100 000	100 000	0
03600	Muud avaliku korra ja julgeoleku kulud	100 000	100 000	0
04	Majandus	13 463 500	5 198 308	8 272 900
04210	Maakorraldus	64 600	64 600	0
04350	Elektrienergia , vallaasutuste ühine käiduleping	185 000	185 000	0
04510	Teede ja tänavate korrashoid	8 222 900	1 700 000	6 522 900
04511	Liikluskorraldus	280 000	180 000	100 000
	sh rongi- ja bussiototepaviljonide ehitamine ja remont			100 000
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid, territoriaalplaneerimine	1 650 000	0	1 650 000
04900	Majanduse haldamine	3 061 000	3 061 000	0
05	Keskonnakaitse	2 840 000	1 990 000	850 000
05100	Jäätmekäitlus	500 000	450 000	50 000
	sh hoonete lammutamine			50 000
05400	Maastiku kaitse, haljastus	2 340 000	1 540 000	800 000
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	4 369 457	2 300 000	2 069 457
06100	Elamumajanduse arendamine	774 457	375 000	399 457
	sh sotsiaalmajade ja - korterite remont			399 457
06300	Veevarustus, veevedu	1 430 000	250 000	1 180 000
	sh ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni väljaehitamise omaosalus,projektitasud			120 000
	vee- ja kanalisatsioonitorustike, pumplate remont osalus Tööstusküla vee- ja kanalisatsioonitorustike ehitamisel			900 000
	sh osalus projektis Kõrvemaa ühendatud terviserajad			160 000
06400	Tänavavalgustus	1 500 000	1 200 000	300 000
	sh renoveerimine			300 000
06602	Kalmistud	360 000	170 000	190 000
	sh kalmistuaia ja parkimisplatsi rajamine			190 000
06603	Hulkuvate loomadega seotud tegevus	75 000	75 000	0
06604	Saunad	140 000	140 000	0
06605	Muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	90 000	90 000	0
07	Tervishoid	419 000	219 000	200 000
07200	Ambulatoorsed teenused	144 000	144 000	0
	sh toetused perearstidele ja perearstikeskusele (6 nimistut)			108 000
	sh Jäneda ja Lehtse arstipunkti kommunaalkulud			36 000
07400	Avalikud tervishoiuteenused	275 000	75 000	200 000
08	Vaba aeg, kultuur ja religioon	27 286 000	16 536 000	10 750 000
08102	Sporditegevus	4 934 000	4 424 000	510 000
	toetused spordiklubidele ja -organisatsioonidele	1 800 000	1 800 000	0
	Tapa Spordikeskus	2 044 000	1 944 000	100 000
	sh Tapa Spordikeskuse soetused			100 000
	Jäneda Spordihoon	855 000	605 000	250 000
	sh spordihoon renoveerimise projekt			250 000
	Spordirajatised (staadionid)	235 000	75 000	160 000
	sh Männikumäe kompleksi arendamine			50 000
	sh osalus projektis Kõrvemaa ühendatud terviserajad			60 000
	sh terviserajad			50 000
08103	Puhkepargid, mänguväljakud	350 000	150 000	200 000
	sh Valgejõe saare terviserajatiste väljaehitamine			100 000
	sh mänguväljakute uuendamine			100 000
08105	Laste muusika ja kunstikoolid (Tapa Muusikakool)	2 930 000	2 330 000	600 000
08107	Noorsootöö ja noortekeskused	750 000	440 000	310 000
08108	Täiskasvanute huviaialalused	1 490 000	290 000	1 200 000
	sh Saiaakopi mõisa kommunaalkulud		50 000	
	sh Jäneda mõisahooni kommunaalkulud ja katuse vahetus		200 000	1 200 000
	sh Lehtse mõisa varemete konserveerimise projekt		40 000	
08109	Vabaaja- ja spordiüritused	750 000	750 000	0
	sh õpilaste suvelaagrid		300 000	
08201	Raamatukogud	4 135 000	3 835 000	300 000
08202	Kultuurimajad	10 160 000	2 960 000	7 200 000
	Tapa Kultuurikoda	3 380 000	1 880 000	1 500 000
	sh soetusedremont			1 500 000
	Lehtse Kultuurimaja	6 780 000	1 080 000	5 700 000
	sh kultuurimaja rekonstrueerimine			5 700 000
08203	Muuseumid	738 000	338 000	400 000
	Tapa Muuseum	220 000	220 000	0
	Lehtse Koduloomuuseum	518 000	118 000	400 000
08209	Seltsitegevus	430 000	400 000	30 000
	sh seltsimajade arendamine			30 000
08300	Kirjastamisteenused	519 000	519 000	0
	sh kirjastamine		50 000	0
08400	Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	100 000	100 000	0
09	Haridus	66 814 683	60 384 683	6 430 000
09110	Eelharidus	16 703 000	14 768 000	1 935 000
	Laste päevahoiuteenus	674 000	674 000	0
	Lasteaed Pisipõnn	5 256 000	5 256 000	0
	Lasteaed Vikerkaar	6 421 000	4 526 000	1 895 000
	Saksi lasteaed Siniilil	1 333 000	1 293 000	40 000
	Jäneda Lasteaed	1 429 000	1 429 000	0
	Lehtse Lasteaed	1 180 000	1 180 000	0
	toetus lasteaiialaste toilitustamiseks	210 000	210 000	0
	lasteaiialaste kohtade maksimine teistele KOV-dele	200 000	200 000	0
09212	Põhikoolid	9 322 540	7 999 540	1 323 000
	Lehtse Põhikool	4 429 840	3 556 840	873 000
	sh valla eelarvest		1 969 000	0
	sh riigieelarvest		1 587 840	873 000
	Jäneda Põhikool	4 892 700	4 442 700	450 000
	sh valla eelarvest		2 540 000	0
	sh riigieelarvest		1 902 700	150 000
09220	Gümnaasiumiharidus	34 283 400	31 283 400	3 000 000
	Tapa Gümnaasium	20 104 700	18 104 700	2 000 000
	sh valla eelarvest		6 630 000	0
	sh riigieelarvest		11 474 700	1 000 000
	Tapa Vene Gümnaasium	12 024 700	11 024 700	1 000 000
	sh valla eelarvest		4 900 000	0
	sh riigieelarvest		6 124 700	500 000
	Toetus koolitoiduks valla eelarvest	450 000	450 000	0
	eraldised teistele KOV-dele õpilaskohtade eest	1 100 000	1 100 000	0
	munitsipaalkoolide hariduskulude reserv	604 000	604 000	0
09500	Hälviklaste koolid (Imastu Mikhil kool)	3 629 960	3 457 960	172 000
09600	Õpilastevõetiinid	900 000	900 000	0
09601	Muud hariduse abiteenused	1 975 783	1 975 783	0
	sh ühisüritused		106 383	
	sh hariduskorralduslikud kulud riigieelarvest		58 000	
	sh koolitoit riigieelarvest		1 811 400	
10	Sotsiaalne kaitse	11 057 469	10 977 469	80 000
10121	Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	858 000	858 000	0
	sh puuetega inimeste hooldatajatoetus		700 000	
10200	Eakate sotsiaalhooldekande asutused	2 135 000	2 135 000	0
	Tapa Hooldekodu	1 660 000	1 660 000	0
	hooldekodu teenuse ostmine teistes hooldekodudes	475 000	475 000	0
10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	510 000	510 000	0
10402	Perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	1 002 000	1 002 000	0
10500	Töötute sotsiaalne kaitse (heakorradõde tasu)	60 000	60 000	0
10600	Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	350 000	350 000	0
10701	Riiklik toimetulekutoetus	3 030 469	3 030 469	0
10702	Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	695 000	615 000	80 000
	sh Valve 30 hoon			50 000
	sh Liikumispuuetega Inimeste Ühing			30 000
10900	Sotsiaalse kaitse haldus	2 417 000	2 417 000	0
KULUD KOKKU		136 625 109	107 830 460	28 802 357

mul on oluliselt mitmekülgsem – õpilase, klassi, kooliastme, kooli, omavalitsusüksuse ja õppekava kulu põhine. Koolilõuna maksumus on esimesel poolaastal 10,27 krooni põhikooli õpilase kohta päevas ja teisel poolaastal 12,02 krooni põhikooli õpilase kohta päevas. Valla eelarvest tasutakse gümnaasiumide põhikooli osa toidukulude riiklikku eraldist ületav summa ja gümnaasiumide 10–12 klassi õpilaste toitlustamise kulud. Varasematel aastatel ei ole

olnud eelarves ette nähtud lapsehoiteenuse rahastamist omavalitsuse poolt. Teenus on ette nähtud alla 3 aasta vanustele lastele ning planeeritud on rahastada kuni 20 lapse päevahoidu. Lasteaiaõpetajate töötasud on planeeritud viia riigi poolt sätestatud palgamaaradeni.

Soovin kõigile eelarveraha kasutajatele säästlikku, otstarbekat ja sihipärast rahakasutust 2008. eelarveaastal.

Alar Teras, finantsnõunik

Gordoni Perekool – teejuhiks

Lapsevanemaks saadakse ajapikku. Siiani ei ole loodud ühtki kooli, kus oleks võimalik õppida heaks lapsevanemaks. Seda peab tavaliselt elu ise õpetama. Vahel tundub see hirmus raske ja tekib küsimus: Kas minust üldse saab kunagi hea ja last mõistev vanem? Vastuse sellele küsimusele saab lapsevanemate jaoks loodud Gordoni Perekoolis, kus emadel-isadel on võimalus nii endast kui lapsest rohkem teada saada ja ennast paremaks suhtlejaks koolitada.

Kes on Thomas Gordon? Thomas Gordon on eelmise sajandi üks tuntumatest rakenduspsühholoogidest. Peresid nõustades avastas ta, et sageli ei vaja inimesed teraapiat ega ravi, vaid hoopis tuge lihtsate suhtlemisoskuste näol. Seega otsustas Gordon välja töötada lapsevanemate suhtlemistreeningu ehk Gordoni Perekooli. Eesti keelde on tõlgitud Th. Gordoni raamatuid. „Tark lapsevanem” (sellel raamatul põhineb käesolev koolitus), „Millist last tahate Teie?”, „Tõhus

juht”, „Õpetajate kool”.

Mida tehakse Gordoni perekoolis? Gordoni metoodika õpetab mõned kergesti omandatavad oskused suhete parandamiseks ja rikastamiseks peres.

Läbi praktiliste harjutuste õpitakse järgmisi oskusi: Kuidas märgata ja arusaada lapse probleemidest. Aktiivne kuulamine – kuidas kuulata nii, et laps/pereliige saab aru, et teda on mõistetud. Kehtestav käitumine – kuidas väljendada oma vajadusi, soove, rahulolematust nii, et teist inimest ei haavaks. Konfliktilahenduse oskused perekonnas – kuidas lahendada erimeelsusi ilma kehalise karistusega.

Kui neid oskusi järjekindlalt rakendada, siis viib see lapsevanema hoia-kute muutumiseni. Vanem ei asu lapse probleeme “eksperdina” lahendama, vaid õpib aru saama, milles probleem tegelikult seisneb ja kelle oma see on. Kui vanemad mõistavad, et nad ei saa lapse eest tema elu ära elada, siis muutub suhtlemine lihtsamaks ja loomulikumaks.

Kellele on mõeldud perekool? Kõigile, kelle jaoks on olulised head ja vastastikusel mõistmisel põhinevad suhted oma lähedastega. Olgu selleks siis lapsed, ema, isa, vanaema, vanaisa, tädi, onu või keegi teine. Gordoni Perekoolis on paljud vanemad abi saanud. Eeldusel, et nad ise tahavad õppida ja areneda.

Ühe koolitustsükli pikkuseks on 24 tundi kaheksal korral a 3 tundi korraga. Koolitused toimuvad Jänedale põhikoolis. Esimene koolitus toimub 16. märtsil kell 13.30. Koolitus on praktiline ja kaasahaarav. Läbi mängitakse reaalseid olukordi, osalejad saavad ise proovida erinevaid lahendusvariante. Koolituse maksumus 300 krooni. Hind sisaldab: osaleja töövihikut, koolitust ja kohvipause.

Info ja registreerumine 7. märtsiks. Teid kõiki ootama jäädes: Kristi Raava tel 511 3705, e-post kristi_raava@hotmail.com

Perekeskus Sina ja Mina:
www.sinamina.ee

Ambla II kihelkonnapäevad lähenevad!

Ambla Haridusselts korraldab käesoleval suvel II Ambla kihelkonnapäevad, mis aitavad meenutada ja elus hoida muistse kihelkonna identiteeti ja parandada kokkukuuluvustunnet. Osalemas on endise kihelkonna kõikide omavalitsuste taidlejad ja külalised kaugemalt.

Korraldajatel tekkis idee pöörduda mõttes kaugemasse minevikku ja seepärast toimuvad tänavu üritused moto all: „Keskaeg Amblas.” Et kõigil oleks võimalus juba varakult planeerida oma kalendrites aeg üritustel osalemiseks, siis siinkohal olgu ära toodud päevade ülevaatlük kava:

4. juuli 2008

kl 18 II kihelkonnapäevade avamine Ambla kirikus, ans Hortus Musicus kontsert

kl 20 Kirikulegendid, loeng Einar Laignalt, etendus Ambla näiteringilt Anne

kl 22 Rehepidu, esinevad kihelkonna ansamblid, teenindab Musta Täku Tall

5. juuli 2008

kl 10 Käsitöölaad Ambla staadionil, keskaegne käsitöö valmistamine ja õppimine kohapeal (küünalde valmistamine, pakutrükk, ketramine, seebi keetmine, loeng keskaegsest rõivastusest ja ürtidest)

kl 13 Rongkäik, laulu- ja tantsupidu Ambla staadionil (lõpetamine kl 16.30)

kl 20 Kirikukontsert – Jassi Zahharov ja Nele-Liis Vaiksoo (tasuline).

Loodetavasti leiab igaüks endale midagi meelepärast.

Ambla Haridusseltsi nimel
Vello Teor

TEATED - KUULUTUSED - TEATED

Müüa korter Tapal Ülesõidu 9, 64 m², 4. korrus.
Vajab san-remonti, elamiskõlbulik.
Hind 355 000. Kontakt tel 5365 7128

Soovin **üürida** Jänedale **korterit**, tel 521 6457

Noor pere soovib
üürida ahjuküttega korteri Tapal.
Tel 515 2140

Müüa must klaver Belarus
Hind on soodne.
Helista ja tee pakkumine!
Tel 5593 5390, 5568 9828

OÜ Puusõber müüb aasta läbi KÜTTEPUID
lõhutud ja sobivas mõõdus. Kogused täpsed ja mõõdetavad, puud koormasse laotud.
Tel 5301 8893

OÜ Multivarius müüb tooreid ja kuivi küttepuid.
Transpordi võimalus.
Kuulutus ei aegu. Tel 501 3862

Takom VM OÜ

- Liiva, killustiku, purustatud kruusa ja söelmete müük.
- Saematerjali (lauad, prussid) müük.
- Sõiduauto rehvide müük, remont ja vahetus.
- Küttepuede, turba, puitbriketi ja kivisöe müük.**
- Palkide ost.

Takom VM OÜ, Õuna 15, tel 322 0028.

Tapa Elamu OÜ

pakub järgmisi teenuseid:

san-tehnilised tööd, kanalisatsiooni ummistuste likvideerimine, suvel muru niitmine.

Info tel 327 7453, 5552 2518, 5599 7122

Ahula külas, Albu vallas,
Rakvere-Pärnu mnt ääres
on avatud

SÕIDUKITE TEHNOÜLEVAATUSPUNKT

E–R 9–18 Lõuna 12–13
L, P suletud
Tel 387 4008,510 7698,
Margus Vellama

Tapa valla valitsus müüb

suulise enampakkumise korras
Tapa vallale kuuluva kinnistu aadressil
Loode tn 30, Tapa linn, Tapa vald
pindalaga 17763 m² (katastritunnus
79101:017:0004; Viru Maakohtu Kinnistus-
osakonna Lääne-Viru kinnistusjaoskonna
kinnistusregistri registriosa nr 4263431).
Kinnistul asub kontorihoone vare.
Kinnistu müügi enampakkumise alghinnaks
on 400 000 krooni, tagatiseks 40 000 krooni.
ja enampakkumisest osavõtutasu 500 krooni.
**Enampakkumine toimub 28. märtsil 2008
kell 10 Tapa vallavolikogu III korruse
saalis Pikk tn 15, Tapa.**

Enampakkumisel osaleja peab enne enam-
pakkumise algust esitama läbiviijale isikut-
tõendava ja volitusi või esindusõigust tõenda-
vad dokumendid ning tagatiseks 40 000 krooni.
ja enampakkumisest osavõtutasu 500 krooni.
Enampakkumise võitjaga sõlmitakse kinnistu
müügileping ja asjaõigusleping, ostjal tuleb
tasuda kinnistu ostuhind enne müügilepingu
sõlmimist, müüja ei vastuta kinnisasja
varjatud puuduste eest, müügilepingu ja
asjaõiguslepingu sõlmimise kulud kannab
ostja, valdus antakse ostjale üle peale
müügilepingu sõlmimist, kinnistu müügil
järelmaksu ei rakendata.

Tagatiseks 40 000 krooni, tagatiseks 40 000 krooni.
ja enampakkumisest osavõtutasu 500 krooni.
Enampakkumise võitjaga sõlmitakse kinnistu
müügileping ja asjaõigusleping, ostjal tuleb
tasuda kinnistu ostuhind enne müügilepingu
sõlmimist, müüja ei vastuta kinnisasja
varjatud puuduste eest, müügilepingu ja
asjaõiguslepingu sõlmimise kulud kannab
ostja, valdus antakse ostjale üle peale
müügilepingu sõlmimist, kinnistu müügil
järelmaksu ei rakendata.

UUED VALLAKODANIKUD

Viktoria Elisabeth Torgašova (Tapa)
14.02.2008

Jako Karl Talvik (Moe)
11.02.2008

LAHKUNUD ON

Ilmar Sui (Karkuse)
11.08.1946 – 9.02.2008

Vitali Volf (Tapa)
28.05.1966 – 10.02.2008

Antonina Averson (Tapa)
18.01.1928 – 11.02.2008

Vadim Majorov (Tapa)
12.06.1974 – 14.02.2008

Laine Mäearu (Tapa)
16.10.1924 – 19.02.2008

MÖHRING®
OÜ Balti Spoon GROUP

Head töötingimused Arenguvõimalused Transport tööle
Soe lõuna Kaasaegne tehnoloogia Keskkonnasäästlikkus
Naturaalsed materjalid Töökas kollektiiv Korralik palk
Puhkus aasta primal ajal Pikaajaline töökoht Pidev areng

**Võta meiega ühendust
ja Sinust võib saada:**

SPOONIPINGI OPERAATOR,
SPOONI LÕIKAJA või ÕMBLEJA
või mõne muu
Sulle sobiva ameti esindaja.

Lisaks vajame kiiresti

TÖSTUKJUHTI ja ELEKTRIKUT!

Kontakt: tel 6712 476,
e-post: personal@baltispoon.ee
aadress: OÜ Balti Spoon, Kupu küla, Kuusalu vald,
Harjumaa 76401

Tapa valla ajaleht Sõnumed -
Roheline tn 19, Arenduskoda

Üldinfo – tel 325 8690, faks 325 8695.
Ajalehte saab lugeda – tapa.ee/arenduskoda/ajaleht,
e-post: arenduskoda@tapa.ee, heiki@tapa.ee

Toimetaja Heiki Vuntus – tel 325 8696, mobiil 5648 5208
Küljendaja Liina Kald – tel 322 9673, mobiil 528 7998
Trükitud trükikojas Trükis – Pargi 27F, Jõhvi, tel 337 2666
Trükiarv 3600. Leht ilmub kaks korda kuus.

Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19 E–R kell 9–16.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse
huvides toimetada ning lühendada.

**Et hoida ära arusaamatusi peab lehematerjal
olema toimetuses hiljemalt lehe ilmumise
nädala esmaspäeval kell 16.**